

**Pestprotocol
obs Juliana van Stolberg**

Inhoudsopgave:

1.	Inleiding	3
2.	Wat is pesten?	3
2.1	Vormen van pesten	3
2.2	Digitaal pesten	4
2.3	Signalen die kunnen duiden op pesten	5
3.	Aanpak van pesten op de JvS	6
3.1	Schoolafspraken	6
3.2	5-sporen-aanpak	8
3.3	Begeleiding van alle betrokkenen	9
3.4	Stappenplan	11

BIJLAGEN:

4.	Het pestformulier	14
	Vragenlijst A (gepeste)	15
	Vragenlijst B (pester)	16
	Voor ouders/ verzorgers	17
	Stroomdiagram	18

1. Inleiding

Op onze school streven wij er naar om de kinderen een goed en veilig klimaat te bieden. Een veilige, plezierige en vertrouwde sfeer, die de basis vormt voor een optimale en stabiele ontwikkeling. Wij gebruiken de methode “leefstijl” en maken groepsafspraken om gewenst gedrag aan te ontwikkelen.

Pestgedrag vormt een bedreiging voor dit klimaat. Pesten veroorzaakt niet alleen op het moment zelf onplezierige gevoelens, maar het tast op den duur ook het gevoel van veiligheid en vertrouwen aan en is daardoor schadelijk voor de ontwikkeling van kinderen.

Pesten vraagt dan ook nadrukkelijk de aandacht van leerkracht en ouder. Wanneer van pestgedrag sprake blijkt te zijn is open overleg en een goede samenwerking met ouders voorwaarde om tot de gewenste oplossing te kunnen komen.

2. Wat is pesten?

Het woord “pesten” heeft veel lading gekregen. Te veel.

Het woord “pesten” wordt door leerlingen en ouders voor bijna iedere vorm van vervelend sociaal gedrag gebruikt.

Het is goed om helder voor ogen te hebben wat wij nu precies verstaan onder pesten.

Wij zien een wezenlijk verschil tussen pesten en plagen: plagen als sociaal leerproces en pesten als beschadigende vorm.

Plagen kan een onderdeel zijn van de dagelijkse omgang met elkaar. Bij plagen zijn kinderen aan elkaar gewaagd. Plagen wordt door beide “partijen” dan ook niet als negatief ervaren.

Bij pestgedrag ontbreekt de gelijkwaardigheid in de omgang met elkaar. We spreken van pesten als iemand herhaaldelijk en bewust negatief door anderen wordt bejegend. Er ontstaat schade; soms materieel maar zeker ook emotioneel.

Pesten beperkt zich niet tot één moment en één situatie. Het kan dan ook plaatsvinden op school en in andere situaties (buiten, digitaal) worden voortgezet. Of juist andersom.

Pestgedrag kan op veel verschillende manieren plaatsvinden. De beleving van het gepeste kind is leidend als wij onderscheid maken tussen plagen en pesten.

Het is de taak en verantwoordelijkheid van de leerkracht en ouder om te objectiveren en vast te stellen of het daadwerkelijk om pesten gaat. Uit dit onderscheid vloeit namelijk de juiste aanpak van het probleem voort.

Kort samengevat: bij pesten gaat het om een combinatie van:

1. **Machtsverhouding:** de gepeste is jonger, kleiner, minder sterk, minder machtig of staat tegenover een meerderheid.
2. **Schade:** Er ontstaat lichamelijke- materiële- en/ of geestelijke schade.
3. **Langdurigheid:** Het pesten houdt niet na een keer op, maar gaat door gedurende een langere periode.
4. **Herhaling:** Het gaat vaak om dezelfde pester(s) die het op een slachtoffer gemunt heeft/hebben.
5. **Opzet:** De pester weet meestal dat hij pest maar gaat er (zoveel mogelijk buiten het zicht van leraren en leiding) bewust mee door.

2.1 Vormen van pesten

Naast de bovengenoemde **eigenschappen** van pestgedrag zien wij ook een grote verscheidenheid in de **vorm** waarin het pesten tot uiting komt en zichtbaar wordt. Er kan sprake zijn van de hieronder genoemde vormen (of uiteraard een combinatie hiervan):

1. **Verbaal pesten:** iemand uitschelden, bijnamen geven of bedreigen.
2. **Sociaal pesten:** iemand buitensluiten/ negeren.
3. **Mentaal pesten:** iemand bedreigen, intimideren of dingen laten doen. Dit soort pesterijen vindt meestal na schooltijd plaats.
4. **Fysiek pesten:** iemand opzettelijk pijn doen door schoppen, slaan, krabben, duwen aan haren trekken, enzovoort.
5. **Materieel pesten:** lemands spullen stelen, beschadigen of verstoppen.
6. **Digitaal pesten:** Dit is een vorm van pesten die via de sociale media “gespeeld” wordt. Het gaat dan om het versturen van vervelende berichten over een persoon, via Facebook, Instagram, Twitter, Whatsapp, enz.

2.2 Digitaal pesten

Het hierboven genoemde digitaal pesten is een betrekkelijk nieuw fenomeen in de maatschappij. Pesten via de computer of mobiele telefoon komt helaas steeds vaker voor.

Op school hebben wij duidelijke regels opgesteld om te voorkomen dat digitaal pesten binnen of buiten de lessituatie ruimte krijgt en schade veroorzaakt.

1. De kinderen mogen op de schoolcomputers alleen werken met de opgegeven programma's van school. Zij mogen op de computer geen gebruik maken van sociale media.
2. Mobiele telefoons staan in de klas uit. Uitzonderingen kunnen in bepaalde gevallen gemaakt worden, maar alleen op schriftelijk verzoek van, en na overleg met de ouders.

Digitaal pesten kan echter ook na schooltijd via de thuissituatie plaatsvinden. Dit pestgedrag kan leiden tot onplezierige gevolgen binnen de schoolsituatie. Immers: de volgende dag treffen de kinderen elkaar weer op het schoolplein of in de klas.

Als school kunnen wij de kinderen informeren en leren dat dit soort dingen over een grens gaan en niet getolereerd worden.

Tegelijkertijd is het van groot belang dat ook ouders hun verantwoordelijkheid nemen en zich op de hoogte stellen van wat hun kind(eren) op de computer doen. Zij dienen bij verkeerd gebruik in te grijpen. Dit kan door bijvoorbeeld regelmatig, op een belangstellende manier, te kijken naar wat het kind zoal bespreekt via de mail en de sociale media. Het is ook technisch mogelijk om achteraf na te lezen welke berichten zijn verstuurd. Gesprekspartners kunnen op eenvoudige wijze worden geblokkeerd.

Pesten en digitaal pesten ontstaan uit dezelfde bron en delen een groot aantal eigenschappen. Het digitale medium maakt echter ook dat de eigenschappen en de vorm van het pestgedrag in een aantal opzichten anders zijn.

Eigenschappen van digitaal pesten

Pesters:

1. Zijn vaak bekenden; (ex) klasgenoten, (ex) vrienden.
2. Kunnen ook “onbekenden” zijn, via online ontmoetingen.
3. Zijn vaak ook “klassieke” pesters. (zie 2.1)
4. Handelen soms uit verveling, of in de waan “grappig” te zijn.
5. Hebben geen idee van de impact van hun eigen gedrag.
6. Hebben soms zelf problemen en zoeken naar een situatie waar ze de baas zijn.

Slachtoffers:

1. Zijn vaak ook slachtoffer van “klassiek” pesten. (zie 2.1)
2. Zwijgen vaak.
3. Voelen zich zéér kwetsbaar, zeker bij anonieme pesterijen.

4. Zijn soms onvoorzichtig met publiceren van persoonsgegevens.

Waarom gebruikt de pester het medium internet

1. Gemak, anonimiteit en geborgenheid. Geen feedback.
2. Experimenteerzucht.
3. Minder remmingen.
4. Dingen die je anders niet zou durven (moed).
5. Dingen die je anders niet zou doen(fatsoen).

Overigens hoeft het bovenstaande niet altijd bewust of beoogd grensoverschrijdend gedrag te zijn.

Verschijningsvormen.

1. Verbaal pesten;
 - beledigende, agressieve, vernederende, bedreigende, vijandige of seksueel suggestieve boodschappen via mail en/of de sociale media.
2. Non-verbaal pesten;
 - uitsluiten uit online groepen, druk uitoefenen en wraak nemen (bijv. door webcam opnames op internet te zetten.)
 - indirect pesten; schokkende beelden doorsturen, foto's van het slachtoffer bewerken en op het web zetten, privé- of gênante informatie over een slachtoffer verspreiden, online gesprekken opslaan en doorsturen. De elektronische identiteit van het slachtoffer overnemen, populariteitstesten op een website plaatsen, nep profielen of weblogs aanmaken uit naam van het slachtoffer enz.
 - Fysiek pesten; schade aanrichten aan de computer door virussen op te sturen, iemands mailadres hacken en zijn wachtwoorden veranderen enz.

2.3 Signalen die kunnen duiden op pesten

Het is voor de leerkracht en ouder niet altijd gemakkelijk om een goed gefundeerd onderscheid te maken tussen plagen en serieus pestgedrag. Pesten gebeurt immers dikwijls "onzichtbaar". Het is daarom goed om een aantal kenmerken in het oog te houden. Ook zonder dat een kind letterlijk zegt dat hij gepest wordt kunnen de onderstaande signalen op pesten duiden:

- Vaak alleen staan in de pauze.
- Tijdens de pauze bij de pleinwacht staan.
- Een spel is "toevallig" steeds net begonnen als hij/ zij erbij komt.
- Vaak alleen met jongere kinderen spelen.
- Een kind wil, op school, niet graag buiten spelen.
- Zuchten, piepen, steunen van andere kinderen als het betreffende kind een idee oppert, dat wel geaccepteerd zou worden als een ander kind het idee aangedragen zou hebben.
- Als andere kinderen alles stom vinden van het betreffende kind. Als zij over hem/ haar roddelen en/of negatief reageren op zijn of haar fouten/antwoorden.
- Altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen.
- Briefjes doorgeven.
- Op weg naar huis achter hem/haar aan rijden.
- Opwachten na schooltijd.
- Het kind niet meer naar school wil of aangeeft zich ziek (buikpijn) te voelen.
- Het kind prikkelbaar is.
- Nooit uitgenodigd wordt voor partijtjes van klasgenoten.
- Met niemand na schooltijd afspreekt.

65% van de kinderen vertelt thuis niet dat hij /zij gepest wordt. Bij een of meerdere signalen, zoals hierboven geschreven, kan gedacht worden aan pesten. Het is belangrijk dat de leerkracht en/of ouder zijn/haar vermoeden navraagt bij het kind en actie onderneemt. Als het kind ontkent is het belangrijk dat de leerkracht en/of ouder ondersteuning en hulp aanbiedt en duidelijk maakt dat het kind altijd bij hem/haar terecht kan.

3. Aanpak pestgedrag op de Juliana van Stolberg

We werken preventief aan pesten door structureel aandacht te geven aan sociale omgangsnormen en de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen. In het bijzonder wordt ingegaan op pesten. We geven lessen vanuit de methode “Leefstijl” en zijn ons iedere minuut bewust om deze normen en waarden met elkaar te bewaken.

Aan het begin van het schooljaar worden er in de groepen afspraken gemaakt en worden de omgangsregels weer met elkaar doorgenomen.

Op school hanteren wij drie soorten afspraken:

- klassenafspraken die met de kinderen samen worden gemaakt op de eerste schooldag en zichtbaar hangen in de klas
- computerafspraken, die binnen het gehele ISOB bestuur gelden
- schoolafspraken die voor iedereen in school gelden en jaarlijks in de Schoolgids worden gepubliceerd

De computerafspraken van de Juliana van Stolberg zijn:

Computers worden alleen gebruikt voor schoolse zaken

1. E-mail of andere berichten die je verstuurt zijn belangrijk of leuk, maar nooit vervelend of gemeen.
2. Je vertelt nooit wie je bent, waar je woont enz. als je aan het internetten bent.
3. Wanneer internet in een verkeerde pagina komt, vertel je dat meteen aan je leerkracht. Je weet direct dat het een verkeerde pagina is, foute plaatjes of verhalen. Vaak kan je er zelf niets aan doen! Ineens is die verkeerde pagina er. Gewoon vertellen aan je leerkracht en de pagina afsluiten.

3.1 Schoolafspraken zoals gehanteerd op de Juliana van Stolberg:

Respect	School afspraken
Omgaan met elkaar	<p>We hoeven niet ieders vriend te zijn, maar zijn wel vriendelijk voor elkaar</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ We helpen als iemand een probleem heeft ○ We hebben respect voor de mening van een ander ○ Stop (hou op) = stoppen (<i>tekst kan per groep aangepast worden</i>) ○ Plagen kan, pesten absoluut niet ○ Meningsverschillen lossen we op met onze mond. Problemen los je pratend op. Zeg wat je bedoelt* ○ We discrimineren niet ○ We letten op ons taalgebruik ○ Iedereen mag anders zijn ○ Behandel een ander zoals jij zelf behandeld wilt worden ○ Laat elkaar uitspreken en luister naar elkaar ○ Accepteer dat dingen soms anders gaan dan je zou willen ○ Ga niet verdrietig of boos naar huis

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Geef een IK boodschap:</i> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Stop hou op: dit wil ik niet</i> - <i>Ik wil dat je nu stopt met....</i> - <i>Als je nu niet stopt dan ga ik naar juf/ meester</i> - <i>Ik ga nu naar juf/ meester</i>
Omgaan met materiaal	<p>Je gaat zorgvuldig om met alle materialen en gebruikt spullen van een ander alleen als je daar toestemming voor hebt</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Wees zuinig op je spullen en op die van een ander ○ Wat heel is moet heel blijven ○ Eten en drinken doen we in de klas ○ Als je iets kapot maakt, geef je dat door ○ Na schooltijd wordt de gang opgeruimd achtergelaten; tassen aan de kapstok ○ De vloer van de klas is na schooltijd “leeg”
Omgaan met je omgeving	<p>We zorgen voor een schone en veilige omgeving; in school is het rustig</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ We lopen rustig door de school ○ We vegen onze voeten bij binnenkomst ○ We ruimen onze eigen rommel op; afval in de prullenbak; papier in de papierbak ○ Jassen hangen in de luizenzak; tassen aan de kapstok ○ We fietsen niet op het plein tussen 08.00 uur en 16.00 uur; fietsen worden geparkeerd in het rek ○ Voetballen mag tot een kwartier voor schooltijd en in het speelkwartier; houd daarbij rekening met een ander ○ Na gebruik wc doorspoelen en schoon achterlaten; handen wassen ○ Per groep kan maar één kind tegelijk naar de wc ○ We ‘snoepen’ in de klas alleen bij een traktatie.

3.2 5-sporen-aanpak

Dit pestprotocol geeft aan hoe wij omgaan met de verschillende betrokkenen binnen een peestsituatie. Wij onderscheiden vijf betrokkenen.

1. School/ leerkracht
2. Ouders
3. Gepeste
4. Pester
5. De groep (zwijgende middengroep)

Wij gaan uit van een 5-sporen-aanpak. Zoals hieronder beschreven.

School/leerkracht

- Onze school werkt structureel aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen
- De school staat open voor datgene wat kinderen en ouders inbrengen rondom pesten
- Er is één contactpersonen die aanspreekpunt is voor de ouders en kinderen, wanneer zij zaken in vertrouwen willen melden. (T.0251-651250)
- School kan een adviserende rol spelen in het doorverwijzen naar externe instanties. Bijvoorbeeld ter ondersteuning van de sociale weerbaarheid en het vergroten van competenties
- Bij het signaleren van een peestsituatie onderneemt de groepsleerkracht het initiatief om het stappenplan uit het pestprotocol te starten
- Leraren surveilleren in de pauze: ze zijn alert op pestgedrag en direct aanspreekbaar bij onregelmatigheden
- Het onderwerp pesten wordt in de groep regelmatig aan de orde gesteld
- Aan het begin van het schooljaar worden er, per groep, omgangsregels en klasse-afspraken opgesteld
- Informatie over pesten is te vinden op de volgende website:
www.stichtingechelon.nl/pesten

Ouders

- Wij verwachten van ouders dat zij het belang van de aandacht voor pestproblematiek onderschrijven.
- Wij gaan ervan uit dat wij problemen gezamenlijk signaleren, aanpakken en oplossen.
- Wij verwachten dat ouders signalen van pesten melden bij de leerkracht.
- School licht betrokken ouders in wanneer in een groep nodige acties worden ondernomen.
- Pesten buiten school kan zijn weerslag hebben op de schoolse situatie. Ook in dit geval kan het besproken worden met school.
- Ouders worden geïnformeerd wanneer een leerling een pestformulier mee naar huis krijgt. Wij verwachten dat dit serieus gelezen wordt en ondertekend terug naar school komt.
- Voor ouders is er ondersteunende informatie verkrijgbaar op de volgende website:
www.stichtingechelon.nl/pesten

De gepeste

- Wij hopen dat de gepeste leerling melding maakt (of zelf of via ouders) Samen met de leerkracht wordt er naar oplossingen gezocht.
- Wij verwachten dat het gepeste kind open staat voor de hulp die school biedt. Wij beogen het vergroten van de sociale weerbaarheid en daarbij kunnen eventueel ook andere instanties betrokken worden.

- Bij aanhoudend pesten kan gevraagd worden om het pestformulier in te vullen. Het formulier van de “pester” wordt daarna doorgelezen en een kopie van beiden gaan mee, ter ondertekening, naar huis.

De pester

- Wij verwachten dat de pester zich houdt aan de schoolregels.
- Hij wordt aangesproken op zijn gedrag als dit niet het geval is. Daarnaast wordt hem bewust gemaakt van de gevolgen van zijn/ haar pestgedrag.
- Bij meerdere signalen van pesten wordt het stappenplan uit het pestprotocol ingezet.
- Bij toegebrachte schade, in welke vorm dan ook, wordt de pester gevraagd mee te denken in een oplossing om dit ongedaan te maken.
- Wij verwachten dat de pester zich coöperatief opstelt in een aanpak om de peestsituatie op te lossen.
- Wij proberen de pester te ondersteunen in het vergroten van zijn sociale competenties. Eventueel worden daarbij externe instanties ingeschakeld.
- Bij aanhoudend pesten kan gevraagd worden om het pestformulier in te vullen. Het formulier van de gepeste wordt doorgelezen en een kopie van beiden gaat, ter ondertekening, mee naar huis.

De groep

- In iedere groep wordt aandacht besteed aan groepsafspraken.
- Wij verwachten dat elke leerling zich aan die afspraken houdt.
- Als groep wordt duidelijk gemaakt dat toekijken bij pesten niet aanvaardbaar is.
- Als groep ben je onderdeel van het pestprobleem en je bent samen verantwoordelijk voor de sfeer in de groep.
- Leerlingen leren dat, als er gepest wordt, dit wel verteld mag worden aan de leerkracht. Dit is geen klikken.

3.3 Begeleiding van alle betrokkenen

We begeleiden de gepeste leerling

- we tonen medeleven en luisteren en vragen hoe en door wie er wordt gepest.
- we gaan na hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten
- we laten de leerling inzien dat je soms ook op een andere manier kunt reageren
- we gaan na welke oplossing het kind zelf wil
- we benadrukken de sterke kanten van het kind
- we praten met de ouders van het kind (en de ouders van de pester)
- we plaatsen het kind niet in een uitzonderingspositie door het over te beschermen
- we schakelen indien nodig, in overleg met de ouders, hulp van externen in

Adviezen aan de ouders van de gepeste kinderen:

- houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind
- pesten kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken
- steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt
- laat uw eigen emotie niet de overhand nemen, blijf objectief naar de situatie kijken
- stimuleer de leerling om naar de leerkracht te gaan

We begeleiden de pester

We praten met de pester en we zoeken naar de reden van het pesten:

- naar de reden van het ruzie maken/ pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen)
- laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste.
- excuses aan laten bieden
- in laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft
- pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel; straffen als het kind wel pest en belonen (schouderklopje) als het kind zich aan de regels houdt
- het kind leren niet meteen kwaad te reageren, zich leren beheersen, de 'stop-eerst-nadenken-houding' of een "andere manier van gedrag" aanleren

Adviezen aan de ouders van pesters:

- neem het probleem van uw kind serieus
- probeer achter de mogelijke oorzaak te komen
- maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet
- corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind
- maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat
- raak niet in paniek: blijf in overleg met je kind en de leerkracht

We begeleiden de groep

- we maken het probleem bespreekbaar in de groep volgens de afspraken van de methode "Leefstijl"
- we bespreken met de leerlingen dat "meedoen" met de pester meestal kan leiden tot verergering van het probleem
- we laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste
- we laten inzien welke positieve kanten de gepeste heeft
- bij aanhoudend pestgedrag wordt deskundige hulp ingeschakeld. De vertrouwenspersonen van de school worden hierin voortdurend geschoold. Het advies van de vertrouwenspersonen (eventueel in combinatie met het advies van de bovenschol vertrouwenspersoon van de ISOB) wordt gevolgd.
- verder maken we gebruik van coöperatieve spelen vanuit de methode Leefstijl

Adviezen aan de ouders van alle kinderen:

- neem de ouders van het gepeste kind serieus
- houdt rekening met de gevoelens van de ouders van zowel het gepeste kind als ook de gevoelens van de pester
- stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan
- corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag
- geef zelf het goede voorbeeld
- leer uw kind voor anderen op te komen.
- leer uw kind voor zichzelf op te komen

Contact ouders

Contact tussen ouders en school:

- elkaar informeren en overleggen.
- inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten
- zoeken van een sport of club; waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn

- inschakelen hulp; sociale vaardigheidstrainingen ; Jeugdgezondheidszorg; huisarts; GGD.; anders.

Natuurlijk gebeurt dit altijd in overleg met betrokkenen.

3.4 Stappenplan

Het stappenplan wordt ingezet wanneer het probleem als pestprobleem wordt onderkend.

1. We kijken specifiek naar het pestprobleem en handelen naar inzicht. Bijna altijd is het met elkaar en wordt er geen 'schuldige' aangewezen. Iedereen is verantwoordelijk. Er zijn ook individuele gesprekken met de personen.
2. Ouders worden op de hoogte gebracht van de stappen die worden ondernomen en krijgen een update wat er gedaan en besproken is met de leerlingen. Ook ouders zijn verantwoordelijk voor de begeleiding van hun kind.
3. Gesprekken cyclus: pester / gepeste / betrokkenen. Hierbij geven wij verantwoordelijkheid aan de pester en betrokkenen. Deze gaan samen ervoor zorgen dat de gepeste leerling geen problemen meer ondervindt. Eén keer per week volgt er een gesprek, waarbij afspraken gemaakt worden met elkaar. In de week daarna bespreken we hoe het is gegaan, wat goed lukt en waar nog hulp voor nodig is. Het aantal gesprekken binnen de cyclus is al naar gelang het nodig is (4 à 5 gesprekken).
4. Soms kan het nodig zijn om een rollenspel te spelen, waarbij de leerlingen ervaren hoe hun rol als pester, gepeste en meeloper gezien wordt en hoe men zelf de andere rol ervaart.
5. Evaluatie met de leerlingen.

Na iedere stap kan uit het stappenplan gestapt worden als het probleem is opgelost.

Daarnaast houden wij rekening met het volgende:

- neem het kind dat zegt gepest te worden, serieus; ook bij een melding door derden (klasgenootjes/ ouders/ naschoolse opvang/ overblijf)
- laat, indien nodig, beide partijen afkoelen
- om helder te krijgen wat er gebeurd is kan gebruik worden gemaakt van formulier A en B (vanaf groep 5)
- wanneer de pester of gepeste gebruik maakt van de overblijf of naschoolse opvang brengt de leerkracht deze medewerkers op de hoogte
- mocht de leerkracht er niet uit komen schakelt deze de hulp van een intern begeleider in.
- vragenformulieren A en B (indien gebruikt) komen getekend naar school.
- evt. wordt de peestsituatie in de groep besproken. Dit kan ook anoniem (vragenlijst C)
- de leerkracht overlegt met beide partijen en zoekt een oplossing –in samenspraak met de intern begeleider-. In sommige gevallen is het scheiden van beide partijen nodig. Dit kan door (tijdelijke) plaatsing in een andere groep of door schorsing (in ernstige gevallen).
- Indien nodig worden ouders verwezen naar bevoegd gezag of de vertrouwenspersoon van ISOB.
- verwijzing naar externe instanties kan tot de mogelijkheden behoren. Denk daarbij aan weerbaarheidstrainingen/ kindercoach/ GGD voor opvoedadviezen.

BIJLAGEN

4. Het Pestformulier.

Bij aanhoudende peestsituaties kan gebruik gemaakt worden van het pestformulier. Er zijn twee vragenlijsten. Vragenlijst A wordt ingevuld door de gepeste en vragenlijst B wordt ingevuld door de pester. Hierin wordt concreet beschreven wat er gebeurd is. Voordat de pester het formulier invult leest hij eerst wat er in vragenlijst A geschreven staat.

Beide partijen lezen elkaars ingevulde formulier. Een kopie van beide formulieren gaat mee naar de ouders. Deze formulieren moeten ondertekend, op school ingeleverd worden. Deze formulieren zijn goed te gebruiken vanaf groep 5. De leerkracht begeleidt de leerlingen bij het invullen van het formulier.

Het doel is om beide partijen objectief naar de situatie te laten kijken en zo van elke situatie te leren. Doordat beide ouders de formulieren lezen, krijgen zij een objectief beeld van de situatie. Daarnaast vergroot het de betrokkenheid en uiteindelijk de kans van slagen om de situatie aan te pakken.

Vragenlijst A

Naam:

Datum:

groep:

Door wie word jij gepest?:en.....en.....
Hoe word je gepest? uitlachen/ uitschelden/ je mag niet meedoen/ leugens over je vertellen/ spullen afpakken/ spullen stukmaken/ via berichten (mobiel)/ bang maken/ lelijke dingen zeggen/ aanraken of beetpakken/ slaan/ laten struikelen/ duwen/ schoppen/ iets anders, namelijk.....
Waar word je gepest? in de klas/ in de school/ op het plein/ buiten de school
Wanneer word je gepest?: Voor schooltijd/ in de pauze/ tijdens de les/na schooltijd.
Wat is er gezegd? (iets over je haar/ bril/kleding)
Waarom?
Wie hielp jou?
Wie is je vriend(in)?
Tegen wie heb je gezegd dat je gepest wordt?: (meester/ juf/ directeur/ vriendje /papa mama/ niemand).....
Weten je ouders dat je gepest wordt? Ja/ nee
Heb je klachten? Huilen/ slecht slapen/ bang/ pijn/ geen zin in school
Zijn er spullen van je afgepakt of kapotgemaakt? Ja/ nee
Wat heb je zelf gedaan? Terugschelden/ terugslaan of schoppen/ weglopen/ uitlachten/ iets anders namelijk:.....
De pester moet: gestraft worden/ ophouden/ anders
Heb je zelf weleens gepest: ja/ nee omdat:
Wil je er met iemand over praten? Ja/ nee/ weet ik niet Met wie?
Wil je dat er in de klas over gesproken wordt? Ja/ nee/ weet ik niet

Lees de vragen nog een keer door.

Heb je alles eerlijk ingevuld zonder dingen te verzinnen of erger te maken?

Heb je een fout gemaakt vraag dan een nieuw formulier en vul deze dan nog een keertje in.

Ik heb GEEN fouten gemaakt en heb EERLIJK antwoord gegeven zonder iets te verzinnen.

Datum:

Naam:

Vragenlijst B

Op onze school is pesten niet toegestaan. Toch wordt er verteld dat jij gepest hebt.

Naam:

Datum:

groep:

Heb je formulier A doorgelezen? Ja/ nee
Staan er dingen in die waar zijn? Ja / nee Wat is WEL waar:.....
Wat is NIET waar:
Is er een reden waarom je pest?
Is er iemand die met je meepest? Ja/ nee Wie:.....
Vind je pesten leuk: ja/ nee
Waarom pest je juist dit meisje of deze jongen?.....
Hoe kunnen we het pesten stoppen?.....
Wil je helpen het pesten te stoppen: ja/ nee omdat:.....
Wat moeten we doen als het pesten doorgaat?.....
Je weet dat pesten niet mag, waarom doe je het dan toch? Ik vind het stoer/ ik vind het leuk/ het geeft me macht/ ik wil de baas zijn/ daardoor zijn anderen bang voor mij / daardoor luisteren anderen naar mij/ omdat:.....
In vragenlijst A heb je gelezen hoe iemand zich voelt als hij/zij gepest wordt. Wat vind jij daarvan?
Is dit de eerste keer dat je dit formulier invult? Ja/ nee
Je wordt nu extra in de gaten gehouden op school. Wat vind je daarvan?

Lees je antwoorden nog een keer door. Klopt alles wat je hebt opgeschreven? Heb je een fout gemaakt vraag dan een nieuwe vragenlijst.

Ik heb GEEN fouten gemaakt en heb EERLIJK antwoord gegeven zonder iets te verzinnen.

Datum:

Naam:

Vragenlijst C

Er is een incident geweest op het plein.

Wat weet jij er van en wat wil je erover kwijt.

Dit blijft anoniem en wordt alleen gelezen door de vertrouwenspersoon van onze school.

1. Heb je dit incident gezien? Ja / nee

2. Wat is jouw eigen aandeel hierin?

3. Wat deed je wel/ wat deed je niet?

4. Wat had je willen doen?

5. Wat is je gevoel daarbij geweest?

6. Wat zou jij een volgende keer doen om te helpen oplossen?

7. Wat denk je dat anderen kunnen doen om dit te voorkomen?

8. Heb je behoefte om hier met de vertrouwenspersoon verder over te praten?
Zo ja: 0 alleen
0 in een groepje

9. Wat wil je verder nog kwijt?

Datum:

Voor ouders/ verzorgers

Uw zoon/ dochter is betrokken geweest bij een pestincident. Ons beleid is dat beide partijen een vragenformulier invullen. Uw zoon/ dochter heeft dat ook gedaan, alsmede de partij die eveneens betrokken is geweest bij het incident.

Incidenten als deze kunnen wij niet altijd voorkomen maar met uw hulp kunnen wij ze wel stoppen. Wij vertrouwen erop dat u dit incident met uw kind bespreekt.

Wilt u zo vriendelijk zijn deze vragenlijsten ter kennisgeving door te lezen en te ondertekenen. Uw kind kan ze de eerstvolgende schooldag bij zijn/haar leerkracht inleveren.

Ouders/verzorgers van.....

Heeft u behoefte aan een gesprek met school: ja/ nee

Heeft u behoefte aan hulp vanuit school? ja/ nee

Datum:..... Handtekening:

Deze vragenlijsten worden vertrouwelijk behandeld en opgeslagen in het leerlingendossier.

Stroomdiagram:

